

La policia municipal de Barcelona, conflictiva

¿Qui controla la Guàrdia Urbana?

Quinze anys després de la mort de Franco, perviuen dins la Guàrdia Urbana de Barcelona actituds i organitzacions de tarannà dubtosament democràtic, a vegades camuflades sota l'etiqueta de l'apoliticisme però també, sovint, obertament feixistes.

En plena campanya de les eleccions sindicals en la Guàrdia Urbana de Barcelona moria Manuel Arrocha Pérez, màxim dirigent del Sindicato Profesional de Policías Municipales de Espana. El seu enterrament fou seguit per centenars de persones, la majoria guàrdies, però també comptà amb l'assistència de diversos militants falangistes locals. Segons testimonis presencials, un d'aquests falangistes, guarnit amb tota la indumentària de gala, s'abalançà sobre el taüt i cridà: "¡Qué envidia Manuel, te vas a reunir con José Antonio y los otros camaradas!".

Aquest fet no passaria de ser una anècdota si no fos que el sindicat que el senyor Arrocha presidia ha estat el guanyador de les eleccions sindicals de la sectorial de la Guàrdia Urbana de l'Ajuntament de Barcelona. El Sindicato Profesional ha obtingut 11 delegats sobre un total de 17, sortits de 1.800 vots d'una plantilla efectiva de tres mil homes i dones. La resta de centrals sindicals s'han repartit els delegats restants: dos per a la Confederació Sindical Independent de Funcionaris, dos per a la UGT i dos per a CCOO.

SINDICALISME CORPORATIU

El Sindicato Profesional de Policías Municipales de Espana (SPPME) és una organització creada fa vuit anys amb la finalitat explícita de defensar únicament i exclusiva el policia municipal. No tenen més ideologia, segons ells, que aquesta, i ho justifiquen dient que "som policies per damunt de tot". La seva implantació es redueix pràcticament a la ciutat de Barcelona, tot i que també tenen afiliats en altres municipis propers. Des de la seva fundació l'havia dirigit sempre Manuel Arrocha, funcionari estretament vinculat al Movimiento en

èpoques passades, amb una gestió molt personalitzada, gairebé patrimonial i a la vegada messiànica. Arrocha solia atendre els policies més enllà de l'àmbit estrictament professional, intercedint sovint en problemes assistencials o personals, cosa que li donà una gran popularitat i molts adeptes. Aquesta gestió i liderat portà el Sindicato Profesional a anar

augmentant el nombre d'afiliats, ajudat per l'actitud inicial de l'ajuntament barceloní de "deixar fer". Així superà ràpidament el grup de fundadors inicials i estengué el seu suport primer entre oficials i inspectors d'edat al voltant dels 40 anys, i després ràpidament entre els nous agents més joves fins arribar a la situació actual, en què avui és majoritari.

La tasca sindical d'aquesta organització reproduceix els esquemes d'obediència del cos policial i les decisions estan jerarquitzades, seguint una estructura corporativista molt tancada. Totes les seves actuacions estan dirigides a assolir el control total del cos municipal i per aconseguir-ho no dubten a utilitzar mètodes dubtosament democràtics. Una de les eines que més utilitzen és aprofitar l'ampli suport que tenen entre els oficials per imposar el seu model sindical. Un policia municipal explicava a EL TEMPS un d'aquests exemples: "En el meu districte, un company va penjar un cartell explicatiu de Comissions Obreres en el tauler autoritzat per a aquest tipus de papers, però l'oficial del districte, que anava uniformat, l'arrancà i explicà als presents que la seva organització, la de

El Sindicato Profesional de Policías Municipales de España ataca els sindicats de classe.

JORDI MOHERA

tots segons ell, era la que ens defensava". Aquest mateix agent ens explicava el cas d'un altre company seu, que havia expressat públicament el desig de votar CCOO, que es trobà amb les rodes del seu cotxe punxades.

En efecte, tal com demostren aquests exemples, una altra de les tasques prioritàries del Sindicato Profesional és atacar les altres centrals sindicals que actuen dins el cos, especialment les de classe, és a dir, la UGT i CCOO. Durant la darrera campanya electoral, el Sindicato envià una carta als domicilis particulars de tots els guàrdies urbans de Barcelona, a la qual EL TEMPS ha tingut accés confidencialment, en què l'atac a les centrals progressistes és continu. La retòrica de la carta, signada personalment per Manuel Arrocha, podria fer recordar el més pur estil franquista però el mateix redactor o redactors s'encarreguen de desfer el dubte, evocant en el mateix text mandataris de la dictadura.

ALGUNS, ENCARA 'PRESENTES'

La carta comença així: "Durante los días (...) seréis visitados por los distintos candidatos, los cuales tratarán de obtener vuestro voto y os prometerán el ORO y el MORO, el ORO para sus Centrales Sindicales y el MORO para vosotros". Les majúscules són seves. Més endavant, referint-se a UGT i CCOO, expliquen "el DAÑO ECONOMICO que

estas Centrales, que hoy os van a ofrecer todo a cambio de vuestro voto, ha infringido a todos los JUBILADOS, VIUDAS y HUERFANOS" i asseguren que "seguiremos viendo cómo venden los intereses de la POLICIA MUNICIPAL por un miserable PLATO DE LENTEJAS A LAS VIUDAS". Així doncs, per al Sindicato Profesional, UGT i CCOO "són por lo tanto ¡¡TRAIDORES A LA GUARDIA!!, si quieren diremos sus nombres y apellidos".

Entre les reivindicacions socials que plantegen en el text, totes destinades a millorar la situació del policia municipal, destaca la quarta, que reivindica la "elaboración forzosa y urgente de un CUADRO DE ENFERMEDADES PROFESIONALES de acuerdo con lo dispuesto en la Ley de Seguridad e Higiene en el Trabajo, aunque a CCOO y UGT les fastidie, por ser la Ley más avanzada del mundo, creada y puesta en vigor por el Ministro Don José Antonio Girón de Velasco". Girón de Velasco va ser ministre de Treball de Franco entre els anys 1941 i 1957 i és des de 1974 president de la Confederación Nacional de Ex-Combatientes.

Si els textos es poden qualificar de franquistes, les actituds d'alguns militants també ho són explícitament. Només un exemple. El dia de les votacions, a la taula de la comandància, un membre del Sindicato Profesional, davant la sorpresa dels presents aixecà el braç amb la

mà estesa i exclamà: "Viva Franco y viva mi segundo padre, que es Manuel Arrocha". Tot seguit deposità la papereta dins l'urna que li pertocava.

RESPONSABILITAT POLÍTICA

Les eleccions sindicals han donat àmplia majoria, com s'ha dit, al Sindicato Profesional de Policías Municipales de España. Els resultats de la consulta sembla que han posat en alerta el consistori socialista barceloní. Els delegats, fins ara set, no eren tan incòmodes com els onze escollits en les darreres eleccions. Del *deixar fer* inicial de l'ajuntament s'ha passat al compromís del regidor de la Via Pública, Joan Torres, i de l'inspector en cap de la Guàrdia Urbana, Julián Delgado, d'afrontar el problema i estudiar mesures, si més no. El primer que caldrà saber és com el Sindicato Profesional va aconseguir les adreces dels domicilis particulars de tots els agents per a poder enviar la carta. Aquestes dades només les té, en principi, l'inspector en cap de la Guàrdia Urbana o el coordinador de Personal de l'ajuntament, Francisco Longo. A la resta de centrals sindicals l'única dada que se'ls va facilitar va ser la direcció dels centres de treball, però en cap cas els domicilis particulars. Sembla que fins ara no tots els sindicats han estat tractats amb prou igualtat.

Pere Martí